

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 119.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ. ДЕМОКРАТІ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 119.

РІК V.

Ч 2.

СЕРЕДА

8.

СІЧНЯ, 1913.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JANUARY 8, 1913

No. 2

VOL. V.

Просимо всіх наших передплатників поспішитись з відновленням передплати на 1913 р. Хто не відновить за тягнуену передплату сего місяця, тому задержимо дальшу висилку.

НОВИНКИ.

В Нью Йорку вишло на світ 18 для мушан, за „овертайм“ має бути підвищена платня о половину, знова за працю в святя жадють подвійної платні. Около 4,000 варштатів замкнув відразу. Страйк мабути потреває довше, бо фабрики заасекурували себе скебами.

В Лондоні вишло на світ 8000 шоферів (що кермують автомобілями). Страйкарі домагають ся більшої платні.

В Ферне, В. К. згинило 15 теслів під звалищами будинку. Катастрофа наступила наслідком бурі.

Минувшого понеділка суддя Андерсон в Індіанполіс видав вирок на 33 юрїйних урядників. 7 літ тюрма дістав президент юрїї Раєн. 8 інших дістало по 4 літ, двоє по 4 роки, 12 по 3 роки, 4 по 2 роки, 6 по роки а 6 увільнено. Коли вирок був вже відчитаний, жінки засуджених вибухли спазматичним плачем а декотрі попали прямо в божевіла.

В Мілвокі скінчив ся на світ від славянських соціалїстичних організацій. На світді було 83 делегатів з ор-

ганїзацій сербських, болгарських, хорватських і словацьких. Тов. Зейдел бувши мейор Мілвокі привитав від довіною промоку, вказуючи на величезний зріст соціалїстичної партїї.

В однім місточку в Огайо арештовано 50 дічат, що займались розпустаю. Коли суддя засудив кожду по 50 дол. кари, показало ся, що сі не мали такої суми. Одна прим. з них „працювала“ 4 роки і всего має 8 дол. готівки. І „там“ страшний вивєск.

Від 15 січня входить в Англії в ужитє закон обезпечєня робїтників від безробітїя і в часї слабости. Робїтники будуть діставати безплатну лікарську поміч.

За рік 1912 роздано в Західній Канаді 30,646 гомстедів. В р. 1911 роздано 34,111. Отже о 3,365 більше чим року 1912.

Якийсь Джеймс Ворд в Едмонтонї зїстав засуджений на чотири роки вїзницї. Він признав ся в судї, що має 4 жінки, з котрих двї були в судї, одна в шпиталї а одна в Мічїген.

На днях відбував ся в Лондонї процес проти кількох суффражисток. Коли суддя відчитав вирок, одна суффражистка визула ся і одним чоботом почастувала по голові суддю, другим прокуратора — затверджуючи сям вирок.

На Шлеску арештовано аж 30 російських шпїонів. Арештованїя доконано на основї перелопаної кореспонденції. Як говорять, то шпїїони сі на случай вїйни мали висадити в воздух мости коло міста Вроцлава.

Англіїська консервативна партїя „розломала ся“

на двоє. Одні хотять цїла на поживу, другї а проти сего.

В січні буде викінчений найбільший корабель на світі. Буде курсувати між Англією а Нью-Йорком.

В Аврора, Л. уродила ся дитина, що важить всего півтора фунта. Дитина а так мала, що слюбний перетень матерї заходить на ногу дитини.

Австрія не покидає своїх планів, що до знищеня балканських держав. Тепер вона носить ся з думкою, щоби незалежна Альбанїя обнімала не тільки околицї замешканї в більшости Альбанцїями, але і ті, де їх аменьшість. Сам Австрія хоче позбавити Сербїю її територїальних добачїяй.

Туреччина працює стало над тим, щоб розбити союз балканських держав. Вона обїцює Сербїї і Черногорї значїя уступства, коли сі поскинуть тільки Болгарїю.

Турки тисячами лізють свої європейські поїїлости вимашерувуючи до Азїї. До нїнї переварило ся вже около 150,000 Турків до Малої Азїї.

Після вїстїй з Софїї, болгарське правительство готовить ся до дальшої вїйни. Покливано до вїйска всіх здібних молодих мушан. Дуже багато амуніції прибуло до Болгарїї з Росїї.

Мїж Сербїями і Болгарїями паує перекопано, що колиб котра європейська держава прийшла Туреччинї в поміч, то балканські держави будуть битись до послїдної капїї кровї. Австрія стараєсь найбільше розятрувати Туреччину.

Мїж Нїмцїями ходять вї-

сти, що на весї мусити прийти до загальноєвропейської вїйни. Німеччина готова до вїйни кождої хвили. Віаносини європейські страшно натягненї з одної сторони наряд же хоче знєсти довше вїйськових тягарів, а держави а над берегом пропастї; з другої ж сторони угїтанї народи жадають свободи. Українцї, Поляки, Латїшї і Фїнцї радо повїталиб унадок царату.

Румунїя дальше мобїлізує свої вїйска. Послїднїми днями спроваджено багато амуніції і зброї.

Рїк 1913 застав цїлу Европу уоружену; Австрія, Росїя, Німеччина, Італїя, Туреччина, Румунїя, Франція, Болгарїя, Сербїя, Греція і Торногора готовї мордувати себе кождої хвилї. І хто потерпить підчас того морду? Тільки робїтничя клєса.

Серби доуєкають ся варварств на Альбанцїях. Мордують їх на кождїм кроцї, де тільки надаєь до того нагода.

Як доносять старокравї часопїсї, в львівськїм повітї мїж Українцїями повстєє заворушена. Власти зажадали зі Львова для помочи вїйска.

Жовнїр, що стояв на вартї на жєлїзничїм мєстї в Станїславовї, забив сєлянїна, котрий хотїв черєтї мїст не даючи жовнїров на три разовий запїт нїякої відповїдї.

Цєсар Франц Йосїф поважно хорїй. Лікарї сумнівають ся о його виходї. Партия престолонаслїдника, котра бажєє вїйни, аж трєє ся з негерпєливости на смєрт цєсаря. Колиб цєсар помер, так сєйчас розпїчєсь вїйна Австрїї з Сербїєю. Нїцї на перешкодї стоїть власне цєсар, котрий не хоче вїйни, а хоче вмертї в спокою.

В Австрїї не жарт. Марїє страти більших мїст розїслали вже мобїлізаційнї карти другого покликаня резерви. Вїйськовий заряд замовив великі запаси муки і богатї теплого одїя. В Галичинї по деяких пов'ях грозить вже голод.

В суботу 4 січня делегати обох воюючих сторін на мировїй конференції в Лондонї не могоучись погодити, дали одні другим по два днї до надуманя ся. Туреччина хоче, аби Крета, котра є під протєкторатом європейських держав, не була прилучена до Греції. Рївнож Туреччина не хоче згодитись, щоби турецькї острови понались Греції, котрї є

натуральною частвою Малої Азїї. Адріанополь і цїла околиця має лигитись Туреччинї.

Делегати балканських держав не годять ся на таку пропозицію Турків і ставлять свої услїва мира: Що би Туреччина зрїкла ся правдо Крети, остарови на морю Єгейскїм мають належати до Греції, а Адріанополь до Болгарїї. Коли до понедїлка не полагодять ся, вїйна розпїчєє ся знова.

В балканській вїйні Болгарїє стратили 20,000 вїйска, що згинула на мєсцї, 55,000, що тяжко ранєне. Значить ся, що ла кождих 5 жовнїрів один надав трупом. Жадна вїйна не забрала так багато жертв як балканська. Коли вїйна скївчить ся Болгарїя нановнїть ся людьми, що потратили руки, ноги та очї. Загалом по обох сторонах згинуло 70,000 людїй. Се батьки дїрїбних дїтїй та сини старих родичів, котрї тепер знова будуть змушенї вмерати голодовою смєртїю.

Делегати балканських держав дали знова Туркам кілька днїв часу, бо се їм на руку. Тут головно розходить ся о Адріанополь, котрий єще не піддав ся а Турки не хотять добровільно відпустити його від себе. Чим довше буде тягнутись угода, тим скорше минє ся в Адріанополї пожива і сямий піддасть ся Болгарам. Колиб нїнї Адріанополь пошав в руки Болгарів, мир сєйчас бувби заключений.

Що то є вїйна? Француский писатель Гї де Мопасан так характеризує вїйну. Кілька сот тисяч людїй збирає ся разом, машерують день і нїч, не спочивають, не думають, не вчать ся і не читають, без хїєна ля якогонебудь чоловіка, гниють у брудї, лежать у гною як худоба пльондрують мїста, палить села, руїнують народи, надїбаючи другу таку

ДЛЯ НАС РОБІТНИКІВ ВСЕ ОДНО ДЕ БІНЕ РОБИТИ І В КОГО БІНЕ РОБИТИ. ДЛЯ НАС КОЖДЕ ФАБРИКА А ТОРМОЮ, НЕВОСІЮ І НАЙМАТИ.

ХТО ХОТІВ БІ ЗАМІНЯТИ СІ БІ МІЙСЬКУ ХАТУ ЗА 160 АКРОВУ ФАРМУ (40 АКРІВ ЗОРАНО), В PLEASANT HOME, MAN. ХАЙ ЗГОЛОСИТЬ СЯ ДО:

J. P. Drohomirecky Pleasant Home, Man.

саму купу людського мяса, кидають ся на нього, проливвають ріками кров, пересякту кровію землю покривають розшарпаними, пороздираними людськими тілами і накопичують цїлі гори трупів, з повітріюваними руками і ногами і розбриганним мозгом, нидіють на голїм полі а їх родичї, жінки і дїти гинуть в дома з голоду: Отсе є вїйна! Або: Вдерти ся у якийсь край, чоловіка, який боронить свою хату, вдусити, хати нуждарів, які не мають що єсти, зашпити, річї хатнї понащити, дїрїбнїшї покрєсти, вїно з пивнєць повинивати а ренту повиливати, жінки і дївчата знаєслувати, мїліоновї вартостї знищити, дїшпити за собою неспїсєазну нужду і холєру: Отсе є вїйна!

Напад на Канаду.

Консервативнї газети піднесли крик про „напад“ на Канаду єтєйської сталєвої компанїї (United States Steel Co.) Ся сталєва компанїя хоче побудувати в Канаді свою фабрику, бо черєз замкнєня єтєйської границї вона мусить платити річ. по до \$2,806,000 податку, по \$7 з тона сталї. Стремлїєє сталєвого трєсту побудувати в Канаді наляккло онтерїйських фабрикантів жєлїза, бо богатий трєст може з'їєти їх без перцю і соли. Вони кричать, що „Канада загрожена“. А воно не Канада загрожена а їхнї кишєпї. От бачите, се власне є ті причини, задля котрих консерватїстї так спїнують ся зброїти Канаду.

Для нас робїтників все одно де біне робити і в кого біне робити. Для нас кожде фабрика є тормою, невосїю і наймаїти.

ХТО ХОТІВ БІ ЗАМІНЯТИ СІ БІ МІЙСЬКУ ХАТУ ЗА 160 АКРОВУ ФАРМУ (40 АКРІВ ЗОРАНО), В PLEASANT HOME, MAN. ХАЙ ЗГОЛОСИТЬ СЯ ДО:

J. P. Drohomirecky Pleasant Home, Man.

Краяни.



Як хочете спровадити крєвних або прїятелїв до Канади, купїть для них у нас як найборше шїфкарту і вони прїйдуть на весї а курат як робота отворить ся. На веснї дуже повнї шїфи і як тепер не купите для них шїфарту, то они будуть мусїти довго чекати і не прїйдуть аж в лїтї.

Шїфкарта з Кракова до Вїннїєгу тепер коштує \$57.90

Так як знаєте ми посїлаємо гроші до краю найскорше і найбезпєчнїше і так що люде дістануть рївнї гроші.

Почта і змінне коштує разом лиш 2 центи від 1 долєра. Люде, котрї не у Вїннїєгу можуть до нас прислєати гроші або чеки разом з адресом в краю а ми виплємо і репєсї пішлємо. Ми також продаємо шїфкарти до краю і мїняємо гроші. Продаємо марки краєвї і канадїйскї. Офіс отворений щодня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION

БАНКЕРИ І КОРАВЕЛЬНІ АГЕНТИ,

C. GENIK, УПРАВІТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.

667 Main St. Winnipeg, Man.

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить що тиждень.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 Редактор і адміністратор Гв. Навізовський.
 Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR, - AND MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Жадаймо резигнації і нових виборів!

Політичні канадійські верховоди придумали собі для колпачених народу нові дурійки: консерватисти стоять за „імперіалізм" — ліберали знова за „націоналізм".

„Імперіалізм" консерватистів є в тім, щоб Канада держалась за спідницю старої Англії, та щоб усі англійські колонії за морем і даліше лучились в одну Велику Бритійську Імперію. А своєї коханої до „матуші" консерватисти виявляють в жадобі здерти з канадійського народу \$35,000,000 на будову військових кораблів для Бритійського уряду.

Коли консервативний прем'єр Борден поїхав минулого літа лизати обциси міністрам короля Юрка та показувати себе по цілій Англії, дивіть ся мовляв, „ось ми ціла Канада тут", то лондонські політики прямо запитали Бордена: „скільки?"... — Коли хочеш щоб ми підтримали твоє демагогіство в Канаді, щоб виставили тебе як „найвище коліно" між Канадійцями перед Європою, щоб ті дурні Канадійці казали: „диви, як Бордена вигають в Європі, а ми й не знаємо що він такий великий", щоб ми боронили вас перед закусами на Канаду від капіталістів Злучених Держав, щоб ви могли спокійно лупити Канадійців під покликом „свій до свого", — так скільки дасте?"

І Борден рішив ся продати нас за \$35,000,000! П'ять сот літ тому назад руські князі купували у татарських ханів право панованя над Русею; але нині вже 20-те століття!

Народе! Чи се не ганьба перед цілим культурним світом? За татарську данину консерватисти з Борденом купують собі в Лондоні наш маслок! Се зрада країні! Се образа нашій честі! Се для нас поличник! До сего міг Борден допустити ся лиш будучи певним, що ми такі вже дурні-недолітки, що повіримо їхній імперіалістичній бабринаї про „велич Великої Британії"!

В старій Англії в самім тільки Лондоні мільони голодуючих—обездолених людей. Колиб консерватисти ухвалили дати нам \$35,000,000 на голодних лондонських мешканців, то вже як кажуть: „голдного накармити", але на кораблі, на арматі, на синих адміралів та лейтенантів, — ні! Нам не замилли очей перед найбільшою імперією, хоч би то був навіть самий „острів Піткерн"!

Нам політика консерватистів ясна як на долоні. Вони замкнули стейтську границю і болітис стейтських капіталістів, шукають собі за \$35,000,000 оборонця в особі Великої Британії.

Щож говорять про сю торгівлю другі дупі канадійського народу — ліберали? Колиб вони були при уряді, то може і вони спробувалиб нас так як і Борден; за се гварантує те, що недавно Канада мала бути спродана ними Злученим Державам їхньою політикою „реципресити"; а нині вони є ті злодії, що бігають коло комори, а консерватисти ті, що є коморі.

Ліберали сгали тепер запеклими націоналами „Канадійцями". Вони кричать, що не треба давати Англії грошей на маринарку, але Канада потребує мати свої дві військові флоты на обох океанах, як коло Квебеку, так і коло Ванкуверу.

Чуючи незадоволенє в канадійських масах, незадоволенє „подарунком" консерватистів, послідними днями ліберали починають агітацію за розняванєм домініальному парламенту і оголошенєм нових виборів.

Тепер ми, робоча класа, маємо розважити де наш інтерес, чи в „імперіалізм" консерватистів, чи в „націоналізм" лібералів.

Гляньмо на цілу Велику Британію та її колонії; на ті добра, якими обділяє ся нас всіх горожан сеї скованої кривавими кайданами імперії. В старій Англії голод

і влидні; в Індіях чума і голод, неволя і гвалти; в Африці морди чорноскірих і зце не зогнали кости Бурів; в Пондуневій Америці морд Індіанів; в Канаді стрілянина страйкарів; „спокою" на островах Тихого Океану пильнують желізни пащі армат; навіть в Новій Зеландії та Австралії розпочинають собачу комедію „колонізація"!

Вбийство, смерть, злидні, наємна неволя — ось ціла та Бритійська імперія, котру так вихваляють і так моцно хочуть прищипити і Канаду до неї.

Ми кжемо: Долі держави! Для вільних людей, цілий світ є вітчизною! — так проголосив ітернаціональний пролетаріат.

Чому канадійська робоча класа має дарувати аранжерам „лягалних" мордів \$35,000,000, а вважати собі за ворога робітників і фермерів Злучених Держав?

Щож до політики лібералів, то ми теже не потребуємо викидати мільонів на власну маринарку, коли ціла Канада потребує доріг, осушена та шкіль. Ми маємо не то, що не заселену але ще навіть мало оглянену Північ, де в спокою може жити 150 мільонів людей, без вбийств та гвалтів.

Політика пролетаріату і його соціал демократичної партії, се є політика ітернаціоналізму. Для нас кожний робітник, до якої держави він не належав би є братом а кожний буржуаз є ворогом.

Свідомий пролетаріат Європи ратує старій країні від війни а і в нашій теперішній канадійській безголовю має взятт голос так робітник як і фермер; се є власне ті, про котрих Борден „забув" коли хвастав ся перед Лондонцями, що він „ціла Канада".

Борден подарував Англії наших \$35,000,000, се значить, що з нашого \$200-300 річного зарібку вработав около 30 доларів. А що-ж буде, коли консерватисти захочуть робити такі „дарунки" що місяця? То ми через їхній „імперіалізм" з голоду маємо подохнути? Ні! Долі консервативний уряд і демагогі! Хай резигнують і проголошують нові домініальні вибори а тоді побачуть чи хоче робоча Канада будувати Англії маринарку!

Сей поклик має пркэтигис ся по цілій Канаді а відповідно зарозумілій консерві, мають бути грізні мітинги протесту!

Образки з війни!

Яке озвірене викликує війна в людях дають нам понятє описи кореспондентів воєнних. Звірства поповнюють обі сторони воєнці і тому ою війну після вислову одного німецького кореспондента можна радше назвати р і з нею як війною. Ненависть одних жовнірів до других така страшна, що офіцари не можуть повзлержити своїх людей до спокійного стріляня. Кладуть ся з багнетами на ворога і хотять випити ся видом крові. По битві під Кірккілес обнесли Болгари відрубані голови Турків, настромивши їх на багнети. У тій війні боре ся варварство проти варварства, вікова ненависть проти вікового поневоленя. **Про дикість і варварство** тої війни не має Европа ніякого понятя. Таксамо дико звучали ся Арнайти над сербськими жінками і дітьми а сербські офіцари висловлювали ся що цілий альбанський нарід треба знищити і змести з лица землі. По битві під Уескбї Сербї вимордували всіх муцян вище 18 літ а також багато жінок і дітей.

Коли війська грецькі і болгарські заняли місто Сальоніки то діяли ся там такі страшні річі, при описі яких кров застигає в жилах. Грецькі і болгарські жовніри справляли таку страшну різню на безборонних Турках і Жидах, що майже вірити тому не хоче ся. Оповідать про се наочні свідки. У Сальоніках було крім тамошних мешканців багато втікачів з внутра краю. Іх всіх мордовано без милосердія. По улицях текла кров ріками а серед неї бачило ся кусні людського тіла, кавалки мозку, відрубані руки, ноги. У всіх реставраціях і кофейнях лежали коло столів цілі купи трупів з страшно замазаними частями тіла. Ті всі нещасливі сиділи спокійно при столах і несподівано впали жертвою озвірілої людської дичі.

Оден англійський кореспондент описує страшну нужду і нещастє по болгарських шпиталях. Ранені переносять страшні муки, заки дістануть ся до шпиталів, де перевозять їх на простих возах запряжених волами по камінистій нерівній дорозі. Лекше ранені тягнуть ся пішки побіч возів. Деякі ранені лежать два або три дні по битві на полі серед студени і без засмотреня ран — страшно дивити ся на них, як вони тепер лежать у шпиталях з налухлими згангреневими ранами, на які вже нема ратунку. Не оден з них був би лишив ся при житю, коли-би поміч на час наспіла. В однім шпиталі лежав молодий болгарський офіцер, якого тіло, голова, ноги і руки були пороздрані і подірвані тринайцятьма кулями. З тими ранами лежав він через три ночі на полі битви. Коло зго ліжка сиділа його нещаслива мати і сухими очима дивила ся на мuku своєї дитини. Оповідали, що вона ще двох синів має у війні.

Страшні є описи про спустошеня, які спричинила холера серед турецької армії під Чатальджою. Трупи і недужі лежать покотом одні коло других. Конаючі

тягнуть ся останками сян з середини дороги по під мури. Стогнуть а зболю і благають о краплю води. Деякі вризвають ся зубами в землю, мовби хотіли вже наперед викопати собі гріб. Інші конають серед страшних болів і конаючи проклинають тих, що спровадили на них таке нещастє. Жовніри накують конаючих і мертвих разом на вози і везуть тіла людські наладовані так, що при кожнім сильнійшій стрясеню половина з них злітає на землю і там вже вістає. З тих возів добувають ся стони конаючих, яких придавають трупи, наложені верх нах. Війско турецьке під Чатальджою в силі 150 тисяч, тонить ся як сніг на сонці. Денно забірає холера пересично по кілька тисяч людей. У місті Константинополі також лютує холера. Втікачі з нутра краю, які ховають ся перед надходлицими Болгарами принесли зі собою. З під Чатальджки звозять до міста недужих десятками возів. Бараки, призначені для недужих переповнені, майже всі мошє (турецькі церкви) приладжені для недужих. Нещасливі лежать там на голій підлозі без жалного догляду. Шо дня надходять нові транспортні в хори, яких нема вже де примістити. Повні вози стоять перед брамами міста а в них стоять недужі і конаючі, бо на сидженє або лежанє нема місця. „Борба".

Про кооперативу.

Перше всего застановимось над долею сійської худоби. Гірка її доля. Люди тримають воли, коні, вівці і т. в. тільки ради їхньої праці або мяса. Люди поневолили вільних колизь звірів і тепер тримають їх в неволі, продають, купують, вбивають, ідять. В своїм низьким становищі тримаєсь безрадна худобина свого господаря ради вязочки сїна та путні води. І ніколи їй не визволять ся з тої неволі.

Чи не прозвалиб того божевільним, хто став би проповідувати волам зорганізуватись, щоб вони зажадали від парламенту полекші в їхнім волячим житю? — Кожний знає, що худоба є худобою, самим найнищим щаблем невільництва, без жалного почутя.

Тепер візьмім найбільш назадничу частину нашого робітництва, котру в Канаді чужинці прозывают по містах мулами а по фармах хрещеними медведями, тих що не належать до жадної економічної ані політичної організації робітничої класи. Се неволя. Се чорна ніч. Віхніх головах тільки робота, тільки жадають „овертаймів"; сі потвори гнівають ся на басів, колаї сі „не обертають". Іх хоч по 12 годин кожного дня. Шо їм до ідей вольности, рівности і братерства? Іхня життя минає в піятиці, молитвах та тяжкій праці. Колиб не було зорганізованого свідомого пролетаріату, то капіталісти давно вже позамикалиб їх до стайні і трималиб на рівні з своїми биками та кіньми.

Сих темних є мільони. Вони не дають жити тим, що вже прозріли. Та всеж таки вони не худоба. Вони ходять на двох ногах і хоч їхній мізок пошкоджений тютюном, алкогольем та похвильним брехнею, всеж таки вони надають ся до просвіти, до організації.

На висшій щаблі стоять вже робітники юнійні, але їм ще далеко до ідеала людини. Ідеал людини се є повна свобода і незалежність. Юністи не стремлять визволити себе раз-на-вєє з ганебного становища наймита-невільника. Їм ходить тільки о „ліпшу стайню та більше сїна". Ми не йдемо проти юнії, бо всеж ліпше коли робітник буде юністом і вже починає боротись з капіталістом, чим буде ходити цілком без організації, як робоча худобина. Нашим обовязком є розятрувати в них висші чутя, щоб вони зрозуміли усю ганебність свого наймитівського становища, щоб вони зрозуміли, що вони є такою-ж самієюською людиною як і той капіталіст, що запряг їх до роботи, аби вони зрозуміли, що їх використовувє хитрує і що вони можуть жити і працювати користаючи зі всіх овочів своєї праці, а не маленької тільки частини.

Ті, що зрозуміли се, організують ся в соціал-демократичну партію і не бажаючи бути більше наймитом, організують ся в соціалістичні кооперативи, яких в Німеччині є вже досить споре число.

Не можна мішати разом кооперативи соціалістичні з буржуазними.

До зорганізованих соціалістичних кооператив, треба людей глибоко пересякнених соціалізмом, людей енергічних, людей боротьби, справжніх синів революції котрі глибоко булиб переконані, що їхня кооператива дасть примір всім наймитам, і вони покинуть своє рабське ярмо, кинуть своїх „хлібобавдів", а підуть в соціалістичну кооперативу, і всі потреби людства будуть задовольняти ся нею, а всі приватні підприємці спадуть з курсу і будуть уважати-сь на рівні зі злодіями.

Головна прикмета соціалістичних кооператив є та, що в них всі члени працюють і кожний дістає повну надгороду за свою працю; там нема наймитів. Треба більше робітників, організуєсь більше членів. Треба мати на оці й те, що соціалістична кооператива є організація вільних робітників, ідея котрих, — аби всі наймати покинули капіталістів і щоб цілий світ став одною великою кооперативою вільних людей.

Але в світі існують і буржуазні кооперативи. Най-

більше се організують ся лю дорібків. Початково працюють митів, а вітак як кооператив дорібкевичі зажиратись, обі і дивись по кількох роках зя ся одав найхитрійший капітнія з двох-трох, що замогли асної кооперативи.

Ось така дорога дорібкії частия тільки одного. Дорог ративи провадять до доброс

Окрім юнії, нисної фор латаріату, окрім соціал-дем тичної організації, — прола форми економічної боротьби тиві. Чим більше буде близьше підійде тас соце ше з'являть ся на світі соц

Щоб кооператив не в пертя усіх свідомих робіт навіть вже організовані р ру, на котрім нема-анька к вар роблений є юнійними р капіталістами, бо нарід бі більше заробляє. І хоть на всеж таки лишась на нім неволі. Ліпше буде коли н робу вільних соціалістичн брідатись діткнутиєсь нав димось прямиром діти ка сьних невільників на остр

І соціалістичні коопер ся в Канаді. Треба памята будуть трудні. Буржуазія наші заходи. Вудуть винх зруйнують не один почат дуть ся до маатку тої чи реможе час і свідомість,

Переконаємось, що С вік, що в епілді житє а се (Далі

Житє канаді

Коли дістане фермер часу добре оглянути його а прямо біжить до банку. ку еще раз про вартість фарма вартує 15 сот долар то не цілях; почислять се добре) і фермер дістане з не всеїс вже заплачени р падає і нема вже на що йде платити за машинеру ки нараховував проценту стає, аби все заспокоїти, тепер робити, чи втікати пару літ. Рішаєсь працю як з того паутиня. Пра родить ся, не змерзне, від тебе спекулянти май ця твоя, а вони будуть своїх наймитів по фарме ську працю. І ти бачиш за дурно, але мушш зр аба заплатити рату в ба магазину і там тебе тож числять за 2 і т. д.

Почислім тепер кіт землі і зібрати з него зорати акер заправити рілю насіє засіяти викосити поставити свопп вимолотити відвести до магазину

Разом З акра буде 20 бу в магазині на чипшенє центів, що разом роба а розходу було \$11.70 ходу, лишть ся \$1.25 що-ж фермер працює рібок? Нема. Його за дармоїдам. За се, що від рана до пізної но бі кожний більше до

Подумайте товє в Канаді, коли не ста коли так, то-ми фарм працю? Так! Нам се бе не дбаємо.

Дарунок для емігрантів.

Дня 18 грудня в конгресі Злучених Держав звала ся важка боротьба над поправою неволі емігрантів. Завзятий ворог еміграції конгресмен (посол) Борнет, поставив внесення, щоби не впускати до Злучених Держав емігрантів, котрі не уміють читати в якійсь мові. Вороги еміграції старали ся припинити емігрантів о 25,000 річно. Ізгаданого дня вороги наші знали, що робітники емігранти заперестують проти такого шкідливого, хотіли переконати його без ніяких дискусій. Але і там знайшлася мала горстка людей, котра спротивилась сему шкідливому і ухвалу відложено до дня 17-го грудня.

І сего дня великою більшістю парламентарних голосів (за було 202 голосів а проти тільки 62) хотіли знову референдумати такі тої славний закон. Робітничі послы вдарили на гвалт, щоб справу сего відложено на пізніше або робітники в цілій державі могли зібратись на віча і заперестувати проти сього; але 19-го грудня злетілися сі гайворони і поставили таки на своїм. Після сего закону всі емігранти, котрі мають понад 16 літ і не можуть читати в жадній мові, не будуть впускати до Злучених Держав, крім тих, що утїкають перед політичними та релігійними переслідуваннями. Тепер закон сей має перейти ще через сенат (як в Австрії палата панів). Треба бути певним, що закон сей підпише президент Вільсон, котрий є великом ворогом еміграції і тоді закон сей вийде а житє. Нині в Європі крайня нужда. Нарід неграмотний. Приміром з Галичини вимандрує в світ 65 процент анальфбетів, з Італії 75, з Росії ще більше. Переважно всі вони переходили в Америку. А нині? Нині вже знайдено для них лапку. Не сотки а тисячі будуть завертати з портів домів. Ось який презент зробила капіталістична голота для емігрантів в кінці 1912 року. Се має бути вдяка емігрантам-анальфбетам за те, що вони в кривавім поті чולה так високо піднесли промисл Злучених Держав, за

те, що вони віддавали житє своє по залізних дорогах, майнах та фабриках. Сі анальфбетні постройли їм 20 та 40, поверхові камениці, поробили їм підземні тунелі, провели туди залізницю, зробили ріжним Роккефелерам та Морганам мільони мільонів доларів і за се діждались такого лайдацького закону. Коли капіталістична гидра навила ся доволі вже кровю робітників, заганиючи їх сотками тисяч річно в сиру землю, то нині викликає ренету недобитків на сьвітє, як видушену цетрину.

Тому пролетаріят Зл. Держав повинен зібратись на віча, демонстрації і острє заперестувати проти сего насильства. Земля досить, еще 10 разів може поміститись на ній таке число емігрантів, яке є нині, але треба щоб та земля управляла класом робітників. Коли капіталісти не хочуть впускати емігрантів-анальфбетів до держави, котра перед сьвітом носить імя „вільної держави“, так хай віддадуть нам ті всі богатства, котрі ми витворили для них.

Пам'ятайте робітники емігранти, що се є для вас наукою як вам дальше поступати. Тут вина не в киміннім як в вас самих. Були вибори. А на кого ви віддали свої голоси? — Віддайте на капіталістичних кандидатів, то маєте тепер віддаду. Чому ви не голосували на товариша Деба як кандидата на президента і других товаришів на конгресменів? — Ви ходите самонасом і тому вами торгують капіталісти як худобою. І капіталісти будуть торгувати вами так довго, як довго всі ви не станете в ряди соціалістичної партії і не пішдете в парламент своїх робітничих послів і свого робітничого президента, котрі не допустили до ухвалювання подібних законів, а далиб всім капіталістам добру підрапу.

Тому в ряди соціалістичної партії робітників! Всі як один ставайте під червоний прапор, бо під ним ваш визвіл, під ним ваше житє і свобода!

Іван Гнида.

Іх розпинають!

Ім не доказали, що вони зробили хоч одну експлоатацию, іх не зловили на тімчинку, о котрий іх обвинувачено! Але досить було присяги і зізнання якогось виродка Мекманігала, що будім він возав для них динаміт — і іх засуджено. Засуджено 33 урядників юні на довгі літа вязниці. Буржуазний суд дав вирок: „вони винні“.

Припустім, що вони в боротьсі з сталевим тростом уживали динаміт, — але чя винні вони з нашого пролетарського погляду? Чи винен був Січнський уживши бровніга? Ні! Вони не

винні, вони мученики, вони гинуть за темний нарід. Ми не похваляємо, ми рішучо проти боротьби динамітом з мостами та будинками, але відвернутись від них і дати іх на поталу буржуазії, хочби вони зробили і хибний крок в тактиці — де-б була наша пролетарська честь?

Зверніть увагу, чому іх везли тайно в спеціалнім потязі, щоб ніхто не знав ко-го везуть? Видно буржуазія боялась щоб робітники не відбили своїх товаришів і не випустили іх на волю! Буржуазія знає, що то не злодій везено до тюрми, а

злочій везли неввинних! Ми дивимось на цілий той суд, як на заходи сталєвого тросту спровокувати перед сьвітом юнію, щоб робітники ансохотили ся і полишили організацію, а здругого боку налякати провідників юнію! І частинно провокація ся вдалась капіталістам, нарід збідужнів; на його очах мордують 33 робітників, скокують в кайдани та за-

силають в тюрму. Вся буржуазна преса як стейтська так і канадійська радісно зітхнула, що вже — мовляв „динамітарів“ посаджено за залізні рами!

Навіть декотрі підельніо-ваті соціалісти відвернулись від засуджених. Треба пам'ятати, що якщо-б збрєаю хто не боровсь з буржуазією, то треба за ним вступитись!

Про вегревілське збіговище.

В Альберті коло Едмонтона понад С. N. R. Со залізницею а рікою Південний Саскечеван замешкує кілька десятків Русинів. Сими Русинами опікувала ся ліберальна партія, ібначучи їм голви ріжними обіцянками і брехоньками про „доброгє гєвермана, що дав землю“. Ліберальна партія напустила на руські кольонії цілу зграю руських агентів і сі панове за солєну надгороду зачинили наших людей до ліберальної комори.

Тепер по конскрипції 1912 р. має бути побільшено в Альберті число виборчих округів; з одного великого округа, де мешкає наша Русь, має бути зроблено 4 або 5 менших округів.

І от ліберали ділять руський округ так, що руські суцільність розбиваєсь, а Русинів сполучують в менших округах з іншими народами.

Се не сподобалось едмонтонським виборчим гїзнам. Вони мали надію, що п на дальше будуть мати привілей торгувати „своїми“ людьми, продаючи іх вже не одному але п'ятьом кандидатам, а декотрі навіть мрили, що за „тяжку працю на народній ниві“ самі дістануть ся до парламенту.

І якийсь „Організаційний Комітет“ випускає „Відозву до Українців в Альберті“, аби зїздили ся в З'їзд до Вегревіл і іслали до уряду депутацию в числі 20 делегатів, аби до руських округів не прилучувано Англіїдів та Французів.

Ся відозва дуже цікава. На початку пускають в вій блугу будім „усі народи“ (?) в Канаді розібрали усі права і привілей, а Русини не дістали жадних. Невже? Хіба з Русина не беруть \$5 коли він нанє ся? Хіба мало

Русинів вивішали за вбийство у Форт Саскечевані так як і Англіїдів? Хіба гомстєди Русинам числять дорозше як Англіїцям або Французам? Хіба наша Русь мало має своїх агентів та виборчих гїзн? Чи треба еще більше? Чи підчас виборів не голосують Українці так по три рази як і Англіїці? А, Українців порозімішувано по нетрах, по камінях — а хтож сему винен? Хіба се не ви самі з агентами по ріжних офісах?

А чомуж перше пхаєте там своїх, запродуєте а опісля плачете? Скажіть же, чим нас обминуло канадійське „право“?

Дальше в своїй відозві агенти викрикують:

„Скінчилась наша платна політика. Ганьба і сором нам читати не політичні охлани!“ — Ага, бачите, самі признають ся і кають ся, що брали охлани. Але не думайте, що вони кають ся у своїх грїхах — ні, се тільки швиндель. Читайте дальше: „Коли (в руських нових округах — ред.) нема відпочивних своїх, можуть репрезентувати добре чужі“...

От тут і законано пса! Вегревілське збіговище добре нам знаних руських ліберальних агентів, імена котрих неперераховані у тїй же відозві З'їздових нарід величкими високими словами та опериєсь на делегацию, в котру безсоромно самих себе радять обібрати, вони хочуть дальше торгувати альбертійськими Русинами, спродуючи іх, „коли нема відповідних своїх, добрим чужим“.

Але ми певні, що політична сьвідомість уже так пересякала альбертійських робітників і фармерів, що вони не дадуть повести себе за ніє хитрим демагогам.

Нові вісті з Савт Поркюпайн.

В день 31 грудня та 1 січня велась розправа над чотирма платними невільниками майнерами, котрих арештовано еще 20 падолиста 1912 на стації в Савт Поркюпайн. Справа, за котру іх арештовано, малась слідуєчо:

Стація се місце публичне, де всякий хто на її приходить має певного рода справу. Позаяк тепер ведеть ся в нас страйк майнерів з капіталістами, так всякий тимбільше хотяби і не страйкар а ворог страйку, виходить на стацію чи не приїз-

дять страйколомі, хто вони є а деякі і тому, аби радити коли такі прийдуть і несподомо зломлять робітничу солідарність.

Дїждались ми 20 падолиста. Ходила вістка, що приїдять страйколомі. На стації зібралось споре число народа як звичайно з ріжними справами. Позаяк потяг спізнився, тому се видало ся кождому більш підозріне, що певно ідуть страйколомі. І поліція було подостатком. Кінець кінців потяг приїхав. Поліція сейчас поставала на сходи возів і

більше се організують ся люди з малім капіталом ради дорібків. Початково працюють самі офісали беруть наймитів, а відтак як кооператива розбогатиє, зачинають сі дорібкевичі закриватись, обшахривувати один другого, і дивись по кількох роках замість кооперативи, лишив ся один найхитрийший капіталіст та наймити, або компанія з двох-трох, що замогли других членів своєї буржуазної кооперативи.

Ось така дорога дорібків веде до погібелі всіх, а до щастя тільки одного. Дорога знова соціалістичної кооперативи провадить до добробуту усіх її членів.

Окрім юні, висшої форми економічної боротьби пролетаріату, окрім соціал-демократичної партії як політичної організації, — пролетаріат має уживати і висшої форми економічної боротьби з капіталом — кооперативи. Чим більше буде сьвідомих соціалістів, чим близьше підійде час соціальної революції, тим більше з'являть ся на сьвіті соціалістичних кооператив.

Щоб кооперативи не впадали, треба широкого попєртя усіх сьвідомих робітників з фабрик і фармів. Нині навіть вже організовані робітники не купують того товару, на котрім нема зв'язки юні (union label), що той товар роблений є юніними робітниками. Та і се є на руку капіталістови, бо нарід більше купує такий товар і він більше заробляє. І хоть на товарі є юніний значок, то всеж таки липаєсь на нїм пляма рабства, пляма наємної неволі. Ліпше буде коли нарід пічне жадати товарів виробу вільних соціалістичних кооператив а кождий стане брідатись дїткнутись навіть до виробу наймита, як брідимось приміром пати каву зібрану руками африканських невільників на острові сьв. Томи.

І соціалістичні кооперативи пічнуть організувати ся в Канаді. Треба пам'ятати тільки, що перні початки будуть трудні. Буржуазія буде всіми силами розбивати наші заходи. Будуть винхатись між нас і верховоди, що зруйнують не один початок, будуть і злоді, що закрядуть ся до маєтку тої чи другої Спільки, — але все се переможе час і сьвідомість, що виростуть в боротьбі.

Переконаємось, що Спілька, великий чоловік, що в спільді житє а самопєсі смерт!

(Дальше буде.)

Житє канадійських фармерів.

Коли дістане фармер в ленд офісі патент, то і не має часу добре оглянути його, якого щастя добивсь він там, а прямо біжить до банку. Розпитають його „пані“ в банку еще раз про вартість його майна і остаточно коли фарма вартує 15 сот доларів, то вони дають пять сот і то не цілий; почислять собі за роботу (а числити вміють добре) і фармер дістане залєдві 450 доларів. Тепер коли не вєспіє вже заплатити рату на час, так ціла фарма пропадає і нема вже на що пожити. Взєв тих пару сот, їде платити за машинерію і довідусь, що тут вже тільки нарахували проценту, що всіх позичених грошей не стає, аби все заспокоїти. Йому не містить ся в голєві що тепер робити, чи втїкати з фарми зараз, чи робити еще пару літ. Рішаєсь працювати дальше, можливо влізе як з того павутиння. Працює як від. І коли пшениця зродить ся, не змерзне, не вєбе град, так відберуть її від тебе спекулянти майже за пів дармо. Пшениця процїнь твоя, а вони будують на її магазини, розсїлають своїх наймитів по фармах, щоб сі скуповували фармерську працю. І ти бачиш, що він вириває від тебе майже за дурно, але мусиш згодитись на все, бо гроший треба аби заплатити рату в банку. Привезеш опієля збіже до магазину і там тебе тоже обшахривають. Шпенєдво ч. 1 почислять за 2 іт. л.

Почислім тепер кілько коштує обробити один акер землі і зібрати з него збіже а кілько буде з него приходу.	
зорати акер	\$3.50
заправити рілю	1.00
насіє	1.50
засїяти	0.50
викосити	1.00
поставити снопи	0.20
вимолотити	2.00
відвезти до магазану	2.00
Разом	\$11.70

З акра буде 20 бушлів пшениці. 1 бушель обтягнуть в магазині на чищенє, лишить ся тільки 19 бушлів по 55 центів, що разом робить \$10.45. Отже приходу є \$10.45 а розходу було \$11.70. Коли відтягнемо прихід від розходу, лишть ся \$1.25. — Чого? Що се є? Се є довг. А за що-ж фармер працював так гірко цілий рік? Де його зарібок? Нема. Його зарібок пішов на випасанє животів дармодам. За се, що фармер працює враз з худобиною від рана до пізної ночі, то замість приходу, доробляє собі кождий більше довгу.

Подумайте товариші фармері тепер, щоби то було в Канаді, коли не сталоби хліба? Наступивби голод. А, коли так, то ми фармери маємо таку надгороду за свою працю? Так! Нам се належить ся тому, що самі про себе не доаємо.

(Дальше буде.)

не впускає нікого до середини чи має тикет чи ні. Скоро хто наблизився до вогна, сейчас її штовхували до вогна, сейчас її штовхували до вогна...

А се десь тому, що наряд підчас виборів на всякі уряди не посілає своїх робітничих заступників, а віддає голоси на своїх відвічних ворогів.

Між людьми, котрі захоувались абсолютно спокійно, виступило заворушене, пишучи тільки: „що? кого бють? чому арештують?“ і т. д. І чотирох, котрі не вояли втіти, бо не мали потреби тікати, зістали арештовані. Ними є: Міно Jekskie котрий вийшов на стачію...

Оден засуд скінчив ся вже, а тепер має зачатись другий проти всіх органів заторів та агітаторів, між котрими знаходжує і я. Як сей засуд випаде, — донесу пізніше.

В. Головацький 2 січня 1913 р.

Dysart, Sask.

Дня 22 грудня з'явив ся у нас „Лазур“ французький піпа, думаючи, що якраз трафив на своє стадо. Та не так воно склалося як думалося. Коли сей „служка“ побачив, що овець прийшло мало а тому і мало прийде вогни до його кишені, розкрячав ся, розплакав ся а нарешті почастував приречених словом: „свині! Та ся почесть не дуже обидила наших овець. Ні! Вони були навіть вдовслені з сего, бож се прецінь вишло з уст не від когубудь, а від „св'ятого згомосця“.

„Ім все відно, бо-ж вони слуга божий!“ Сей згомосць заборонював також народові читати поучаючі часописи, а рекомендував тільки свою католицьку. Загальною поліцією за собою тільки сьміховиско.

Товариші фермери! Чи не ліпше булоб колиб ті гроші, що ви зложили якомусь неробі, дали на якусь красну ціль чи тут чи до старого краю? Таж він вам в очі сказав, що ви свині! Сеганьба, що наш наряд такий темний і даєсь використувати ріжним пройдисвітам та понам кровопійцям. Подивись народе хто бажав твоєї крові як не ті чорноризники, котрим ти даєш по сльдіні центи. Подевиєсь, що в цій Европі лагодить ся кривава різня, потоками полиєсь кров братів твоїх і сиріт. Буржуазія бажав богатства і посілає на війну мільони народа, а поши тільки благословлять їх та кроплять водою. Що їм дотого, що там згіне найкрасніший цвіт людства, що їм до сліз і нужди вдів і сиріт, що о-ставлять ся по погибших? А хто виступав, хто протестував проти такого насильства буржуазії над працюючим людом? Тільки соціалісти і то в цілім світі. От бачите тепер хто а за нами а хто проти нас. Я кличу до вас фермери і робітники, ставайте в ряди соціалістичної партії бо тільки в соціалістах наш вивіль, наше жите.

Іван Кандір, фермер.

Вчера скінчилось переслуханє свідків. Поліція бреше що ся візеє, крутить як може, що товна напала на поліцію ударяючи декотрих залізними штабами по тварі, по котрих нема ніяких слідів. Видно мусіло бути якесь чудотворне желе, бо знаємо, що й по удареню патином, знак лишить ся, а не то желем. Але капіталістичним безправством нема кінци. Оборонець по годинній промові доказав, що арештованих треба увільнити а натомість укарати поліцію, котра замість берегти порядок, своєю провокацією старалась зробити бунт, котрий підчас всякого страйку можна викликати дуже легко. І прокуратор був тої думки, щоб арештованих увільнити; всі ждуть рішеня судді; і капіталістичний наймит суддя Товренє узнав всіх чотирох винними і засудив їх по 6 місяців тяжких тюремних робіт в Торовто, а посліцію похвалив щоб і дальше так стерегла порядок.

Ну, і що ви читачі, „Р. Н.“ скажете на таке безправство? Прямо серце уриваєсь, коли роздумаєш, що над нами на кожнім кроці по повюють капіталістичні драби ріжні насильства.

Ціни в Винніпегу.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like Пшениця ч. 1., Пшениця ч. 2., Овес ч. 2., Ячмінь ч. 3., Ячмінь ч. 4., Сіно за тон, Вираболі 40 ц. бушель, Яйця св'язі, Масло найкраще, Масло звичайне.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like Пшениця ч. 1., Пшениця ч. 2., Овес ч. 2., Ячмінь ч. 3., Ячмінь ч. 4., Сіно за тон, Вираболі 40 ц. бушель, Яйця св'язі, Масло найкраще, Масло звичайне.

Перворядні загармістри на північній часті Винніпегу.

Направляємо загарми і грамафони і гварантуємо за нашу роботу. Також приймаємо замовлення з провінцій, роботу виконуємо дуже точно і пересилаємо сейчас поштою.

A. BREGER & YAMROM 810 Main St. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ

Джорджа Тимирівського, котрий перебував в Sheho, Sask. Хтоби знав, де він живе тепер, хай доведе ласкаво на слідуочу адресу: Nastia Tymirivska 408 Union Ave. Elmwood Winnipeg, Man.

КРАЄВИЙ ЛІКАР

Dr. G. KALICHMAN спеціаліст венеричних хоріб, як сифіліс і т. ін. внутрішних, хірургичних і жіночих. Операції виконує при помочі електрики. Мешкає і ординує: 453 Selkirk Ave. Телефон: Ст. Джонс 1772.

MAPLE LEAF CAFE

864 MAIN ST. PHONE: 159 ST. JOHNS. The best restaurant in North Winnipeg, open day and nights. Good, healthy meals at 25 cents. Special orders. \$5.00 meal ticket for \$4.00. Ice cream parlor, soft drinks.

Dr. A. SILVERMAN

Русько-польський лікар. Спеціаліст венеричних, наскірних і внутрішних недуг. Лічить також всякі недуги жіночі. Ординує в офісі на: 395 Selkirk Ave. Телефон: St. John 1716.

DR. T. G. MOXNES

ДЕНТІСТ. 620 1/2 Main St. Winnipeg. Двері з Loggan Ave. Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

Адвокатська канцелярія Петра Вуса.

841 Main St. Winnipeg, Man. Продає до загальної відомости що я отворив свій офіс і залагоджує всі справи, так старокраєві, як і американські дуже точно і совістно. Коли маєте яку потребу, удавайтесь до АДВОКАТСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ, котра: ВИРОВАЄ, контракти, повномочія, довжкі скрипти, ПРОДАЄ грунту в старім краю і стягає довги, ПЕРЕВОДИТЬ процеси через найліпших адвокатів, ПРОДАЄ Шіфкарти на найліпші корабельні лінії по найнижчій ціні, ПОЛАГОДЖУЄ всякі військові справи, ВИСПЛАЄ лайкорше гроші до всіх частий св'ята, ПРОДАЄ і купує реальности в місті і на провінції, АСЕКУРУЄ від вогни і на жите. ВСЯКІ інформації даємо даром. Листові інформації даємо за долученем 2 пен. марки.

АДВОКАТСКА КАНЦЕЛЯРІЯ ПЕТРА ВУСА.

841 MAIN ST. WINNIPEG



Найліпша нагода, яка коли небув була, продаєме ся тепер Русинам в Америці! 14-каратовий золотий годинник, крафці рити окладники (жінський або мужський), з двома окладниками, високої якості, американський осередок, вишньої класи, з двох металів, гарантований на 10 літ, вартості 14 доларів.

Примітьте нам 4 долари 74 ц. за всі три обидві предмети. Накопів не ті предмети не були такі, як тут описано, то зверніть їх нам, а ми вернемо Вам гроші. Сю зв'язку д'яку, яку даємо тепер, даємо тільки на першій Ваш ордєр, щоб Ви ліпше познакомили ся з нами. Прислати нам 24 цит. наперед (почтовими марками по 2 цит.), а решту 4 дол. 50 цит. заплатити на експресовій офісі, якою всі р'чи привозять Вам до вогни і коли вернемо їх. Ви можете дуже легко продати їх за три рази більшу ціну як Ви нам платите, — за 6 годинників, 6 запущів і 6 перестів 25 дол., 1 дол. наперед, а решту, 24 дол. С. О. Д. на експресовій офісі по окладному річку.

Старокраєва канцелярія.

Fenson & Schiller полягоджує сі справи: вирабляє повномочія, контракти купні і продажні, стягає довги в старім краю, продає грунту, вносить подана о звільненє від асентрунку і від військових виправ.

Вирабляє горожанські папери. Продає шіфкарти на найліпші кораблі і найліпші лінії до всіх частей св'ята. — Продаємо, купуємо і міняємо також доми, лоти і фарми. Вирабляємо позички. Полягоджуємо також всі справи судові тутейші через нашого адвоката. Наших клієнтів обслуговуємо чесно і по уміркованій ціні — Зайдіть і переконаєтесь.

FENSON & SCHILLER 854 Main St. Winnipeg, Man. Phone St. John 162

Важна Новина!

Руска Книгарня видала для всіх Русинів в спілці з краєвою „Галицькою Накладнею“ давню пожаданий в руській народній мові;

Географічний АТЛАС

проф. Д-ра М. Кордуби

в обемі 24 карт [мапи] з ладною мапою України. Всі мапи в 8 кольорах. Величина кожної мапи 12 1/2 x 10 1/2 цалів [32x26 цтм]

Уважайте!

Се є одинокє і перше виданє атласу в укр. мові. Ціна дуже низька, брошурований атлас \$1.00 в полотнояній оправі \$1.35. Атлас можна замовляти тільки в Руській Книгарни.

НАШІ КАТАЛОГИ КНИЖОК І ІНСТРУМЕНТІВ ДАРОМ.

Уважайте, що у Винніпегу є лише одна Книгарня, що має книжки на складі і що Вам вишле книжки скоро — а то є стара адреса:

RUSKA KNYHARNIA 850 Main St. Winnipeg, Man.

Потрібно мушні і жєнщин

до науки гмірського ремєсла. Комплетний курс в вісьмох тяжких. Користайте з спеціальної окаяі, бо ми платимо процент підчас науки. Знаряди даром. Інструктори - експєрти, 17 літ в 45 школах.

MOLER BARBER COLLEGE 220 Pacific Ave. Winnipeg.

ЗАСНОВАНО 1882. Перший руський банк

Гуга Ледерер 55 Ave. B. Cor. 4th St. New York.

за найнижчою оплатою, найкорше посилає гроші до старого краю. Також приймає гроші на процент. Гуга Ледерер продає шіфкарти до і з Європи на найлучші експресові кораблі по найнижчих цінах. Гроші міняє за дуже малою оплатою. Банк Гуга Ледерера є найстаріший, найбільший і найсильніший російський банк. Він є під наглядом контролєря Департаменту стаяу Нью-Йорк.

First Ruthenian Banking Office Hugo Lederer 55 Ave. B. Cor. 4th St. New York, N. Y.

рр

ПОРЯДКОВЕ ЧИСО

РІК V.

Просимо всіх наших редплатників поспішити з відновленням передплати на 1913 р. Хто не відновить передплату місяця, тому задеремо дальшу висилку.

НОВИНКИ

Тов. Н. Савчук з Савчану поступив красні наших читачів та перетників. Замість того, що час св'ята викинути на якісь забаванки, ки або жабі „Крієму зента“, — прислав „Го Народа“. Так по в Канаді тільки один рипп, котрому лежить серцю істнованє „Го Чі так не могли посяти другі читачі?

Страйк в Little Falls кінчив ся вже і то страйкарів. Підвиє платню від 5 до 10 цт. Хоть страйкарів не всего того, чого дома то всеж таки більше, то більшє освідомленє. Сей страйк довопоматним том поліція допускала вірних брутальств в карах. Арешт і невеликі упряновані з гордекотри поліціянти гнани.

Рік 1912 був більш вавий чим рік 1911 в Триполіє, Мексикані забрала 322,000 На желзничних 3 Держав згинуло 4,3 дий; утонуло 6,3 палвних згинуло (недокладне) 1,507 бурі забрала 625, згинуло 1,912, в еях гау 517, електрла 221, в елеваторі



рівні гроші. Поч Люди, коті адресом в краю Ми також Продаємо Офіс отво ALI C.GE 667 Main